

2026-09-14

Dnr 4.1-22306/2026

Till

socialstyrelsen@socialstyrelsen.se

Remissvar på förslag till ändringar i föreskrifterna (HSLF-FS 2023:33) om uppgiftsskyldighet till Socialstyrelsens patientregister

Fysioterapeuterna tackar för möjligheten att lämna synpunkter på rubricerade remiss.

Sammanfattning

Fysioterapeuterna ser ett stort värde i och välkomnar en utökad insamling av data från primärvården.

Fysioterapeuterna anser att de uppgifter av medicinsk betydelse som föreslås insamlas i form av ICD och KVÅ är väl avvägda.

Fysioterapeuterna anser det mycket viktigt att SOSNYK kodverket inte används enbart på aggregerad nivå utan att det tydligt framkommer vilken legitimerad profession som utfört vårdkontakten/åtgärden hos vårdgivaren.

Fysioterapeuternas bedömning är att de ekonomiska konsekvenserna av införandet för företagande fysioterapeuter sannolikt är underskattade.

Konsekvensutredning

2 Förslag om insamling av uppgifter från primärvården

Fysioterapeuterna välkomnar och instämmer i värdet av en utökad insamling av data från primärvården. Det är viktigt att en sådan datainsamling speglar all den hälso- och sjukvård som bedrivs av alla professioner i primärvården. Vi ser dock en del svagheter i den föreslagna föreskriften, vilket kommer att kommenteras nedan under respektive punkt.

En hög andel av öppenvårdsfysioterapi, mellan 30 – 40 procent, i vissa regioner än högre, utgörs av företagande fysioterapeuter. Av dessa fysioterapeuter har ca 1300 personer enskilda samverkansavtal enligt Lag om Fysioterapi (LOF) och ca 400 fysioterapeuter är företagare med avtal enligt Lag om valfrihetssystem (LOV). För att få en fullständig bild av fysioterapeutiska insatser inom

primärvården behöver data från ovan vårdgivare också säkerställas och förutsättningar skapas för att inrapportera data kan ske på ett säkert sätt.

Dessa företagare kommer att möta särskilda utmaningar att möta den kommande föreskriftens krav, något som Fysioterapeuterna under utredningens gång uppmärksammat Socialstyrelsen på.

2.1 Uppgiftsskyldighetens omfattning

Fysioterapeuterna anser att de uppgifter av medicinsk betydelse som föreslås insamlas i form av ICD och KVÅ är väl avvägda. Fysioterapeuter registrerar i hög omfattning dessa redan idag i patientjournalen.

Att det är vårdgivaren som har uppgiftsskyldighet och inte huvudmannen ser Fysioterapeuterna som en svaghet, särskilt då vårdgivaren/uppgiftslämnaren ges viss valfrihet i hur uppgifterna registreras.

Ett exempel på detta är att i punkt 2.2.4 anges att vårdgivare kan välja kod på den detaljeringsnivå som de har möjlighet till. Detta innebär till exempel att fysioterapeuter kan komma att registreras under detaljeringsnivå övrig legitimerad personal i stället för den högre detaljeringsnivån fysioterapeut i Socialstyrelsens nationella yrkeskodverk (SOSNYK).

Fysioterapeuterna anser det mycket viktigt att SOSNYK kodverket inte används enbart på aggregerad nivå utan att det tydligt framkommer vilken legitimerad profession som utfört vårdkontakten/åtgärden hos vårdgivaren. Det skulle annars utgöra en allvarlig brist för möjlighet till forskning och utveckling. Kvalitetsuppföljning, forskning och kompetensförsörjningsplanering förutsätter att fysioterapeutiska insatser faktiskt kan identifieras och analyseras separat.

Fysioterapeuter arbetar i primärvården både som en autonom första vårdkontakt inom sitt kompetensområde, men ofta, särskilt för patienter med komplexa tillstånd, även som en del i ett team av olika professioner.

Fysioterapeuterna anser att det vore en fördel om det på ett tydligt sätt kan framgå vilka patienter som erhållit teambaserade åtgärder. Genom att registrera detta skulle det skapas ett kunskapsunderlag som kan användas för analys, resursplanering och förbättringsarbete.

2.1.1

Utredningen uppger att *”den offentligt finansierade primärvården står för merparten av alla primärvårdskontakter och använder i stor utsträckning likartade it-system och arbetssätt för dokumentation och rapportering av uppgifter, vilket innebär att förutsättningarna för uppgiftslämnande i denna del av verksamheten är förhållandevis enhetliga.”*

Fysioterapeuterna vill här påminna om att företagande fysioterapeuter med offentlig finansiering svarar för cirka en tredjedel av all primärvårdsfysioterapi (SKR 2025). Det är **inte** allmänt förekommande för företagande fysioterapeuter med offentlig finansiering att de i dagsläget har tillgång till samma IT-system som den region man är verksam i. Det är däremot vår förhoppning att inrättandet av en nationell digital infrastruktur i framtiden kommer att minska detta problem.

2.2.1

Administrativa uppgifter som ska rapporteras föreslås utgå från HSA-id som grund. Företagande fysioterapeuter verksamma enligt Lag om fysioterapi är ännu inte inkluderade i detta system i alla regioner. I flera regioner är det även förenat med en påtaglig kostnad för företagaren.

2.3 Inrapporteringen

Fysioterapeuterna har framfört till Socialstyrelsen under arbetets gång en stark önskan att tillgodose att förslaget inte medför att den redan stora administrativa bördan för fysioterapeuter ökar. De företagande fysioterapeuterna på LOF och LOV saknar i dagsläget journalsystem anpassade för överföring av dessa uppgifter. En anpassning av journalprogrammen kommer dessutom att medföra en utvecklingskostnad för företagen, som för ett mikroföretag kan vara ansevärd.

Fysioterapeuterna anser att det hade varit rimligare att regionerna i egenskap av huvudmän för hälso- och sjukvården som hade ansvaret att rapportera data till registret. Skyldigheten att registrera data i patientjournalen kan då i stället regleras i avtal mellan den privata vårdgivaren och huvudmannen.

3 Konsekvenser av förslagen

3.2 Utgångspunkt för ekonomiska konsekvenser

Fysioterapeuterna ställer sig frågande till att de ekonomiska konsekvenser som beskrivs för införandet i stort sett uteslutande beräknas utifrån lönekostnader och tid för utbildning för anställda.

Fysioterapeuternas bedömning är att de ekonomiska konsekvenserna av införandet för företagande fysioterapeuter sannolikt är underskattade. Förutom merkostnader för företagen/vårdgivaren i form av engångskostnader såsom anpassning av IT, anslutning till HSA-id och utbildning, tillkommer kostnader för ökad administrativ tid och förvaltning av systemen. En företagande fysioterapeut med offentlig finansiering ersätts per besök, administration och kvalitets- och utvecklingsarbete inkluderas i besöksersättningen. En utökad arbetstid för administration blir därmed extra kännbar för företagaren. Utöver lön ska ersättningen täcka samtliga kringkostnader såsom hyra, IT, utrustning mm.

Konsekvensbeskrivningen anger att *”registreringen kan förväntas gå snabbare för hälso- och sjukvårdspersonal som arbetar med ett begränsat antal tillstånd och ta längre tid för exempelvis läkare som hanterar många olika hälsotillstånd vid samma vårdkontakt”*. Fysioterapeuterna vill tillägga att fysioterapeuter ofta är första instans i primärvården och självständigt bedömer och behandlar en mångfald vitt skilda hälsotillstånd inom en rad olika specialiteter, varför den beräknade längre tiden för registrering sannolikt gäller även fysioterapeuter.

En av konsekvensutredningen uppskattad arbetstid för registrering på två minuter per vårdkontakt skulle därmed för en företagande fysioterapeut som i genomsnitt har 200 besök per månad, medföra en ökad arbetstid med närmare 7 timmar/månad – utan ersättning!

Konsekvensutredningen konstaterar att privata vårdgivares kostnader är svåra att uppskatta *beräkningar av såväl engångskostnader som löpande kostnader är svåra att uppskatta. Kostnadernas storlek förväntas dessutom variera mellan vårdgivare beroende på deras storlek, organisatoriska struktur och befintliga IT-stöd.”* De administrativa och tekniska kraven riskerar att slå relativt hårdare mot små vårdgivare än mot större organisationer med etablerade stödfunktioner.

Då de små privata vårdgivarna med offentlig finansiering utgör en betydelsefull andel av primärvården, som exempel kan nämnas att fysioterapeuter verksamma enligt lag om fysioterapi utför över 1,9 miljoner behandlingar per år (SKR 2025). Det är därför av stor vikt att dessa privata, men offentligt finansierade fysioterapeuter, kan bidra till primärvårdens patientregister, utan att drabbas

ekonomiskt. Fysioterapeuterna anser därför att goda skäl talar för att ansvaret för rapporteringen bör åligga huvudmännen.

Med vänlig hälsning,

Cecilia Winberg, förbundsordförande